

GEO DATA

achttiende jaargang 2007 > 3

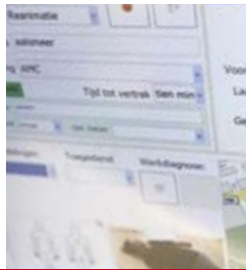

> **Rampenbestrijding:** een beeld zegt meer dan duizend woorden

> **Zwolle heeft Zicht op Ruimte**

> **User interfaces** worden steeds natuurlijker

Bezoek ons op
de GIS Conferentie
in Rotterdam op
19 & 20 september

3 news to know

4 trends & ontwikkelingen

Bij Systems & Research zijn ze niet écht onder de indruk van de introductie van de iPhone. Logisch, want de ontwikkelaars van Geodan komen zelf ook met steeds slimmere en snellere vormen van user interaction. Wat dacht u van een TouchTable die nu ook op spraak reageert...

6 GeoUpdate

8 project & people

Geodan IT werkt samen met ESRI aan het project Zicht op Ruimte (ZoR) van de gemeente Zwolle. Doel van ZoR is snel betrouwbare (geo-)informatie te verkrijgen. Geodanners Nicole Bartelds en Stef Louwers met hun opdrachtgever over de samenwerking en de voortgang van het project.

10 platformpagina

Met het project GDI Rampenbestrijding & Crisisbeheersing én verschillende initiatieven in de veiligheidsregio Gelderland-Midden boekte de Nederlandse rampenbestrijding in 2006 progressie binnen de geo-informatie. Maar hoe zit het met de onderlinge afstemming? Deskundigen geven hun mening op de platformpagina.

12 in the spotlight / agenda

Deze GeoData was niet verschenen zonder de inspanningen van Charlotte Heida en Sandra van de Ven: het enthousiaste PR & Communicatieteam van Geodan. Een kijkje in hun keuken.

 Ziet u dit icoon onder een artikel staan? Op de genoemde webpagina vindt u meer informatie.

Colofon GeoData is een uitgave van Geodan en wordt gratis verspreid onder de relaties van Geodan. Op verzoek kunnen geïnteresseerden een exemplaar toegezonden krijgen. Artikelen kunnen worden aangeboden aan Geodan. Reacties op geplaatste artikelen worden zeer gewaardeerd. **Redactie** Niels Bourgonjen, Peter van de Crommert, Charlotte Heida, Bas Heller, Evert Meijer, Peter Meijer, Henk Scholten, Sandra van de Ven
Fotografie Marcel Israel, Gerlinde Schrijver **Realisatie** Link Design, Amsterdam en Linea Recta Media, Amsterdam
Lithografie en druk DrukGoed BV, Amsterdam

Geodan
President Kennedylaan 1
1079 MB Amsterdam (NL)
Tel. +31 (0)20 - 5711 311
Fax +31 (0)20 - 5711 333
E-mail info@geodan.nl

Vestiging Zuid
Buitenhaven 27-A
5211 TP 's-Hertogenbosch
Tel. +31 (0)73 - 692 5151
www.geodan.nl

Stand van Geodan tijdens de GIS Conferentie 2006.

Geodan op GIS Conferentie 2007

Ook dit jaar is Geodan weer prominent aanwezig op de GIS Conferentie. ESRI Nederland organiseert deze op 19 en 20 september, in de Doelen in Rotterdam. Geodan staat op de beurs die aan de conferentie is gekoppeld én is inhoudelijk betrokken bij een aantal presentaties. In stand 1.03 informeert Geodan de bezoekers over haar visie en innovatieve projecten met ESRI-software. Natuurlijk is er ook informatie over concrete toepassingen in de marktgebieden openbare orde en veiligheid, gemeenten, ondergrondse infrastructuur, water, zakelijke markt en indoor & outdoor location services.

Vorig jaar heeft Geodan standbezoekers uitgedaagd om een partijtje tafeltennis te spelen. Een groot succes. Dit jaar bestaat de uitdaging uit een interactieve sessie aan de TouchTable. Is dit opnieuw een partijtje voetbal? Of toch iets anders? Bezoekers aan onze stand komen het te weten. Wie zich graag wil laten verrassen is van harte welkom. Tot ziens op 19 en 20 september in Rotterdam.

 www.geodan.nl/gisconferentie2007

Nederland veiliger door vrijgeven frequenties

Begin dit jaar besloot de Europese Commissie om de frequentieband tussen 3.1 en 10 GHz voor het gebruik in commerciële projecten vrij te geven. Dit biedt Geodan Movida nieuwe mogelijkheden. Op deze plek in het radiospectrum opereert namelijk alle Ultra-Wideband (UWB) apparatuur. Personen en goederen met een UWB-tag zijn tot op 20 centimeter nauwkeurig te volgen. Ook is hoogtebepaling mogelijk, zodat zichtbaar is op welke plank van een kast of stelling een object ligt. Tot slot is de frequentie zeer geschikt voor plaatsbepaling in een omgeving met veel metaal, zoals in industriële complexen vaak het geval is. Deze belangrijke ontwikkeling zal zowel de bedrijfslogistiek als de veiligheid ten goede komen.

 www.geodan.nl/movida

Sponsoring en de mooie zomer

De Tour de France van dit jaar heeft duidelijk laten zien hoe lastig het is om als bedrijf te besluiten 'iets' met sponsoring te doen. Nu hebben we als Geodan niet het doel onze naam wereldwijd bekend te laten worden. Sponsoring heeft voor ons dus een heel andere betekenis. Het begint vaak met het enthousiasme van collega's voor bepaalde zaken. En voor je het weet ben je als bedrijf eigenaar van kippen, geiten en vele andere beesten in Zuid-Amerika en draag je een klein beetje bij aan betere leefomstandigheden. De 'goede doelen' sponsoring is daarmee een feit, zonder Geodanlogo op de geiten! Er zijn ook collega's die hele andere doelen nastreven, zoals uitkomen op de Olympische Spelen. En dan staat er ineens een groot Geodanlogo in het zeil van een 470 en zijn we trots op de 4e plaats. De boot (en het zeil met het Geodanlogo) wordt echter toch verkocht, want als 4e mag je niet mee naar de Spelen...
Dit jaar dus geen boot, maar wel water. Het Geodanlogo onder waterski's en op een beachvolley-outfit aan het strand.

En waren we al enthousiast dat de volleybaldames zich plaatsten voor het NK, de verrassing was nog veel groter toen we hoorden dat 'we' Nederlands kampioen zijn geworden op de waterski's. Geodan Nederlands kampioen?! Nou nee, het was Linda, maar op de ski's: Geodan. Dus toch een beetje Nederlands kampioen.

Henk Scholten

Grondroedersregeling komt eraan

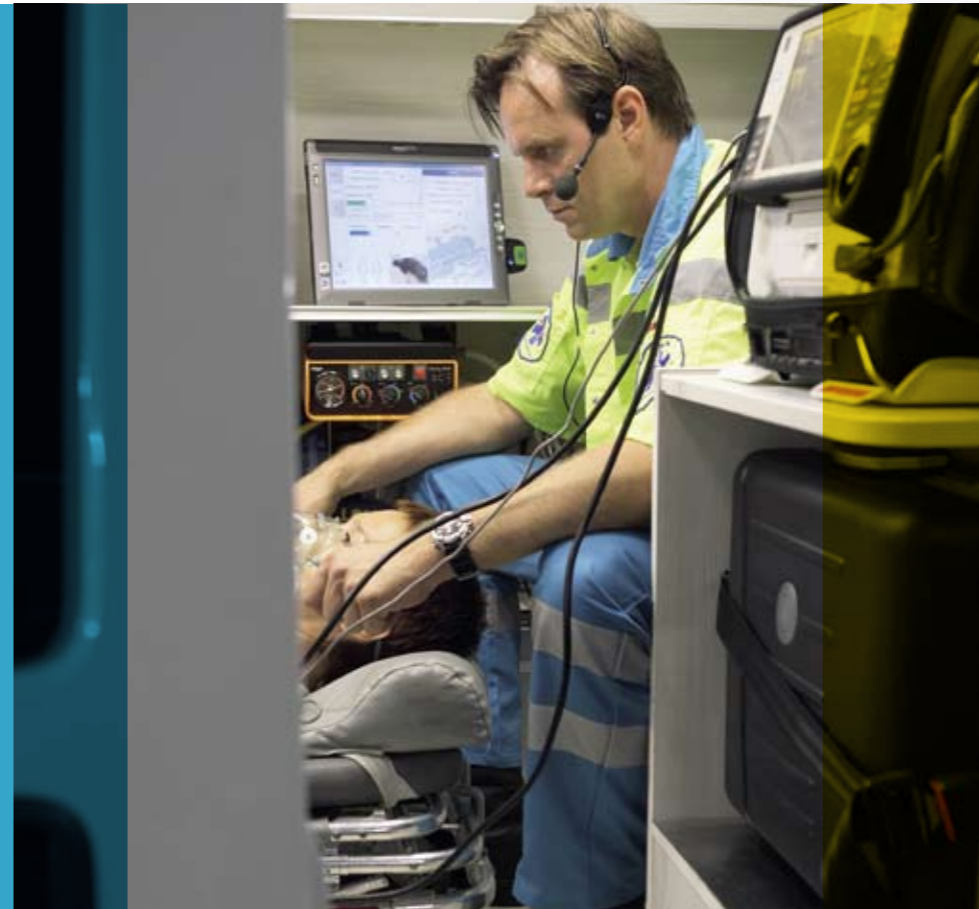
Op 26 juni heeft de Tweede Kamer met grote meerderheid het Wetsvoorstel Informatie-uitwisseling Ondergrondse Netten (WION) aangenomen. De planning om begin 2008 de nieuwe wet van kracht te laten worden, ligt hiermee op koers. Doel van het voorstel is om graafschade aan ondergrondse infrastructuur te voorkomen door het uitwisselen van goede en actuele liggingsgegevens over kabels en/of leidingen. Vooruitlopend op de nieuwe wetgeving beginnen steeds meer netbeheerders en grondroeders zich voor te bereiden op het aanpassen van hun geo-informatievoorziening. Vanuit haar kennis van het vakgebied en jarenlange samenwerking met KLIC helpt Geodan organisaties met het op orde brengen van de systemen. De eerste adviezen en stappenplannen zijn inmiddels opgeleverd. Ze liggen klaar voor implementatie. Hierbij werkt Geodan samen met Top Business Partners onder de naam TopGeo.

 www.geodan.nl/wion

Touch me or talk to me...

Met het presenteren van zijn nieuwste mobiele telefoon - de iPhone - beheerste een computerproducent eind vorig jaar een paar dagen het wereldnieuws. Met het apparaat kun je bellen, muziek downloaden en eenvoudig video's bekijken. Vanwaar dan toch al die ophef? Belangrijkste feature van de iPhone is de manier waarop de gebruiker door middel van aanraking het designstatussymbool bestuurt. "De user interface wordt steeds belangrijker en intuïtiever", zegt ontwikkelaar Steven Fruijtier van Geodan Systems & Research (S&R). Samen met collega Eduardo Dias legt hij uit hoe de mens steeds 'natuurlijker' om zal gaan met de slimme techniek om zich heen.

"De muis was een grote stap voorwaarts, maar er bleef een drempel tussen mens en techniek"

Beide ontwikkelaars zijn niet erg onder de indruk van de hype rond de iPhone. "Apple is een meester in de marketing van nieuwe zaken en het met je vingers aanraken en gelijktijdig besturen van je telefoon is natuurlijk best leuk", zegt Steven. Collega Eduardo vult aan: "Bij S&R doen we intensief onderzoek naar steeds slimmere vormen van user interaction. In die zoektocht stellen we altijd de relatie tussen gebruiker en computer centraal. Tien jaar geleden had de gebruiker of GIS'er meer specifieke kennis nodig om überhaupt met ruimtelijke informatie te kunnen werken. Vandaag de dag werkt diezelfde persoon razendsnel met Google Earth, is hij misschien wel een fervent 'gamer' en belt hij binnenkort met die mooie iPhone. De snelheid en gebruikersvriendelijkheid van de genoemde technieken eist hij ook als hij een ruimtelijk informatievraagstuk analyseert. De lat van de eindgebruiker ligt dus veel hoger dan tien jaar geleden."

Commando's inkloppen

Steven en Eduardo zien een verschuiving van de techniek en het proces naar de eindgebruiker. Eduardo: "Vijftien jaar

geleden moest je in MS-DOS nog verschillende commando's inkloppen om je pc te besturen. Daarna zijn we massaal het 'muistijdperk' ingestapt en hebben duizenden mensen last van RSI gekregen. Die muis was absoluut een grote stap voorwaarts, maar er bleef dus altijd een drempel aanwezig tussen ons en de techniek; het is eigenlijk een erg onnatuurlijke manier van werken. Door de ontwikkeling van intuïtieve interfaces gaat dat nu veranderen." Steven: "De TouchTable is een mooi voorbeeld van het nieuwe samenwerken met intuïtieve interfaces. In een eerdere Geodata (nr. 2006-3, red.) hebben we laten zien hoe deze tafel een rol kan spelen bij rampen om de besluitvorming en communicatie te bevorderen. Meerdere mensen met verschillende rollen en functies kunnen hierbij onafhankelijk van elkaar aan de tafel communiceren. Nu zijn we aan het kijken hoe we door spraakherkenning de tafel nog makkelijker kunnen besturen", aldus Steven. "Maar spraakherkenning kun je ook op andere plekken goed inzetten", zegt Eduardo die het bruggetje maakt naar SAFIR, een pilot die Geodan samen met de ambulancedienst van het Verenigd

Ziekenvervoer Amsterdam (VZA) en het Academisch Medisch Centrum (AMC) in Amsterdam uitvoert.

Medische informatie via spraakherkenning

Ambulancepersoneel is vaak druk met het bieden van belangrijke medische zorg en heeft weinig tijd om hun collega's van de spoedeisende hulp (SEH) in het ziekenhuis uitgebreid te informeren. Eduardo: "Dat gebeurt nu nog overal via ingevulde lijsten die zij bij aankomst overhandigen aan het personeel van de SEH. Met SAFIR hebben wij een user interface ontwikkeld die het mogelijk maakt om de belangrijkste medische informatie over de patiënt via spraakherkenning snel bij het ziekenhuis te krijgen. Niet alleen de uitgevoerde medische handelingen en de toegediende medicatie, maar ook de voorgeschiedenis en mogelijke allergieën van de patiënt kan het ambulancepersoneel doorgeven." Steven is trots op de ontwikkelde techniek en legt uit waarom: "Het grafische ontwerp is hier helemaal losgekoppeld van de programmacode. We hebben daarmee de mogelijkheid om de user interfaces verder door te ontwikkelen en extra

interactieve functionaliteiten toe te voegen. Daarbij gebruiken we de nieuwste grafische bibliotheken die onderdeel zijn van Windows Vista", aldus Steven, die naast SAFIR ook druk is geweest met nóg een vorm van verbeterd gebruikersgemak: "Sinds Google Maps speelt snelheid een belangrijke rol bij het ophalen en kunnen bekijken van gedetailleerd kaartmateriaal. Voor het EdusGIS-portaal dat verschillende middelbare scholen gebruiken, hebben we er met behulp van tiling- en cachingtechnieken voor gezorgd dat meerdere gebruikers tegelijkertijd razendsnel kaarten kunnen ophalen, bekijken en bewerken."

Toekomst

Voor de toekomst zien Eduardo en Steven nog genoeg ruimte om verder te werken aan slimme oplossingen. Eduardo: "Computertechniek zal steeds meer een integraal onderdeel van ons leven vormen. We gaan naar een soort post-desktop-model van menselijke computerinteractie waarin we ons helemaal niet meer bewust zijn van het feit dat we computertechnologie gebruiken."

Bereikbaarheidskaarten digitaal en uitwisselbaar voor brandweer Gelderland-Midden

In de zomer is Geodan gestart met de realisatie van een bereikbaarheidskaartensysteem voor de brandweer. Dit in opdracht van de veiligheidsregio Gelderland-Midden. Het betreft een digitaal systeem voor het invoeren, bekijken en wijzigen van bereikbaarheidskaarten. Het is toegankelijk voor alle brandweerkorpsen binnen de gehele regio. Belangrijke uitgangspunten voor de brandweer zijn: maximale uitwisselbaarheid, geen extra licentiekosten en flexibiliteit. Het systeem is gebaseerd op Open Source en servicesarchitectuur. Hierdoor zijn onder andere eenvoudig services van derden als de provincie of informatie uit het risicoregister te ontsluiten. Uiteindelijk komt dit ten goede aan de kwaliteit van de kaarten die de brandweerman in de auto digitaal tot zijn beschikking krijgt.

www.geodan.nl/bereikbaarheidskaarten

Jeugdinstelling Indiana draait met Movida

Alanco/TSI PRISM, Inc. demonstreerde onlangs in de Marion County jeugdgevangenis in Indianapolis (VS) een elektronisch volgsysteem aan de pers. 'Powered by' Geodan Movida en vergelijkbaar met het systeem in de gevangenis in Lelystad. Locatiebepaling vindt plaats via beveiligde polsbanden (voor gedetineerden) of een persoonsbeveiligingsapparaat (voor bewakers). Het betreden van verboden ruimtes en negeren van een omgangsverbod zijn direct zichtbaar voor de bewakers.

www.geodan.nl/indianapolis

Mobiel werken bij Staatsbosbeheer

Staatsbosbeheer gaat flora en fauna in het veld mobiel monitoren. Geodan heeft hiervoor een *proof of concept* uitgevoerd met de Mobile ADF van ESRI ArcGIS 9.2. Het betrof een basale invoerapplicatie met synchronisatie en kaartnavigatie bestemd voor de PDA/smartphone. Momenteel werkt Geodan aan de afronding van het projectvoorstel voor het vervoltraject. Aan het eind van dit jaar zal de applicatie voor de boswachter én de vrijwilliger operationeel moeten zijn. Het monitoren kan volgend voorjaar mobiel worden uitgevoerd.

www.geodan.nl/staatsbosbeheer

Patiëntenzorg verbeterd door spraakgestuurd Movida

Binnen het Europese project SAFIR bouwde Geodan een applicatie met een spraakgestuurde interface. Deze is geschikt voor een tablet-pc en gebaseerd op de SAFIR Software Development Kit en Geodan Movida. De ambulancemedewerker kan tijdens elke rit patiëntinformatie invoeren. Ook wordt de meest actuele aankomsttijd naar het ziekenhuis gestuurd, waar dezelfde informatie via spraaksturing in beeld komt. Zo kunnen daar alvast voorbereidende maatregelen worden genomen. Het AMC en het Verenigd Ziekenvervoer Amsterdam (VZA) ondersteunen dit project.

www.geodan.nl/safir

Geodan Opleidingen

Cursus voor GIS-starters en -profs
Snel aan de slag met uw net aangeschafte GIS-software? Dan is een cursus de beste oplossing. Ook als u al ervaring heeft, kunt u met een cursus meer uit uw GIS-software halen. Geodan biedt introductiecursussen GIS aan, maar ook standaardtrainingen, trainingen on-the-job en elke gewenste cursus op maat.

Oracle Spatial cursussen

Oracle Spatial is een opslagstructuur voor ruimtelijke data. Samen met een set van functies en procedures kunt u ruimtelijke data opslaan, benaderen en analyseren in een Oracle database. Starter of professional? Voor nieuwe én ervaren gebruikers organiseert Geodan een cursus om meer uit deze tool te halen.

www.geodan.nl/opleidingen

Bedrijven in beeld

Bedrijven uit het handelsregister van de Kamer van Koophandel kunnen tegenwoordig eenvoudig in kaart worden gebracht. U maakt zelf een selectie van het type bedrijf en Geodan verrijkt deze gegevens met locatie-informatie. De adressen kunt u vervolgens gebruiken in bijvoorbeeld MapInfo, ArcGIS of Googlemaps. Er zijn vele toepassingen denkbaar. Denk aan een concurrentenonderzoek, een vestigingsanalyse of een onderzoek naar het soort bedrijvigheid dat zich afspeelt in een bepaald gebied.

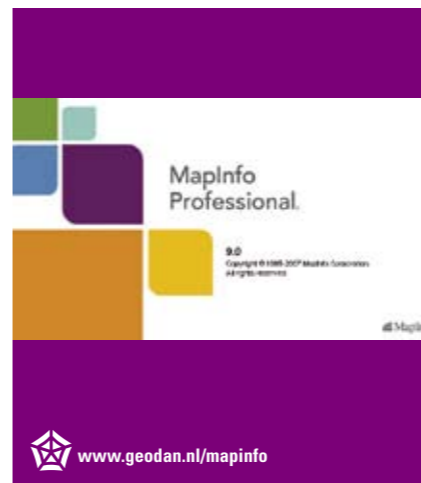
www.geodan.nl/kvk

Nieuw in MapInfo

Deze zomer verscheen MapInfo Professional versie 9.0. Wederom met veel verbeteringen en uitbreidingen. Zo kunnen er nu ook layoutsjablonen worden gemaakt, kunnen labels voortaan *curved* weergegeven worden en is er een menu bijgekomen om uw legenda makkelijker te beheren. Ook verloopt de registratieprocedure voortaan automatisch. De MapInfo-cursussen van Geodan zijn met ingang van september 2007 aangepast aan de nieuwe versie.

www.geodan.nl/mapinfo

Overheid werkt aan geo-loket

'Overheid heeft *Antwoord*[®] stimuleert en ondersteunt overheden bij het beschikbaar en vindbaar maken van overheidsinformatie op internet. In het project 'Wat Mag Waar Kaart' ontwikkelt Geodan IT een eerste opzet voor een webportaal. Dit portaal ontsluit overheidsinformatie via een interactieve kaart. Het doel is centraal te publiceren wat er al is.

Het portaal biedt naast geo-gerelateerde overheidsinformatie ook drie functies voor het tonen van gegevens in een kaart. Een hiervan is de 'wat mag waar'-functie: een standaardcombinatie van kaartmateriaal, die betrekking heeft op de meest gestelde vragen van burgers en bedrijven. Het portaal is de eerste stap in de richting van één geo-loket voor alle overheidsvragen van burgers en bedrijven.

www.advies.overheid.nl

Fase 2 GDI Rampenbestrijding & Crisisbeheersing

Het interdepartementale project GDI Rampenbestrijding & Crisismanagement ontsluit 17 verschillende kaartlagen voor rampenbestrijding. Een GIS-service maakt de gegevens uit de infrastructuur zichtbaar. Eind 2006 is fase 1 van het project succesvol afgesloten en is fase 2 gestart. Deze fase heeft drie sporen. Spoor 1: resultaten borgen uit fase 1, spoor 2: uitbreiding van het aantal kaartlagen en het toevoegen van dynamische gegevens, en spoor 3: aansluiten op de infrastructuur van veiligheidsregio's. Geodan is wederom betrokken bij het opzetten van GIS-services.

www.geodan.nl/gdi

Geen fratsen in Zwolle!

Projectinformatie

Project

In het project Zicht op Ruimte (ZoR) zal de gemeente Zwolle haar ruimtelijke informatievoorziening grondig vernieuwen. Hiermee voldoet de informatievoorziening aan de hoge eisen die de nieuwe wet- en regelgeving (waaronder de BAG) stelt aan het gegevensbeheer.

Verantwoordelijke bij klant

Peter van Capelleveen

Verantwoordelijken bij Geodan

Nicole Bartelds en Sander Vlotman

Projectdoel

Het algemene doel is om in één oogopslag kwalitatief hoogwaardige en betrouwbare informatie te hebben over een fysieke plek in de gemeente Zwolle. De implementatie van de Basisregistraties Adressen (BRA) en Gebouwen (BGR) en het integreren van de geo-informatie in verschillende werkprocessen zijn hier onderdeel van.

Van links naar rechts: Nicole Bartelds, Boele Ytsma, Peter van Capelleveen (zittend), Stef Louwers, Marcel Broekhaar, Sander Dee, Sander Vlotman (hurkend), Harm Russcher.

De sfeer in de kamer van Peter van Capelleveen is ontspannen en dat heeft niks te maken met de op stapel staande vakantie van het sectiehoofd Geo-informatie van de gemeente Zwolle. De oorzaak is het soepele verloop van het project ZoR (Zicht op Ruimte) dat als doel heeft om in één oogopslag kwalitatief hoogwaardige en betrouwbare informatie te verkrijgen over een fysieke plek in de gemeente. Geodanmedewerkers Nicole Bartelds en Stef Louwers doen samen met hun opdrachtgever verslag van de voortgang van het project dat zij in samenwerking met ESRI Nederland uitvoeren.

Het stadhuis van de gemeente Zwolle.

“Eigenlijk zijn er twee aanleidingen waarom Zwolle besloot om ZoR te starten”, begint Peter het gesprek. “De belangrijkste is dat de huidige ruimtelijke informatievoorziening niet meer voldoet aan de huidige behoefte. Daarnaast stelt nieuwe wet- en regelgeving hoge eisen aan het gegevensbeheer.” Peter doelt op de basisregistraties waarvan de BAG (Basisregistratie Adressen en Gebouwen) een belangrijk onderdeel vormt. “Op 1 januari 2009 moeten we de basisregistraties hebben van de adressen en gebouwen op ons grondgebied. We hebben Geodan gevraagd om een nieuwe geo-basisvoorziening te ontwerpen en te implementeren waarmee we de toekomst met vertrouwen tegemoet kunnen treden.”

Neuzen

Belangrijkste onderdelen uit het nieuwe geo-platform zijn de geo-browser en de database. Peter: “We hebben er bewust voor gekozen praktijkervaringen op te doen in een afgebakend gebied van de stad dat representatief is voor de hele gemeente Zwolle. Zo’n project gaat verder dan de nieuwe techniek alleen en zorgt op verschillende plekken voor een andere manier van werken.” Stef vult aan: “Het is heel belangrijk om draagvlak bij de eindgebruiker te hebben. Zonder gebruikersparticipatie is het moeilijk om de neuzen dezelfde kant op te krijgen.” Dat laatste was in Zwolle geen probleem weet Nicole die vanuit Geodan de projecteindverantwoordelijke is. “De opkomst bij de eerste kick-off meeting was hoopgevend hoog. In die sessie werd ook de bekende C1000-slogan *geen fratsen!* gecommuniceerd”, zegt Nicole. “Die slogan is misschien wel symbolisch voor de manier waarop we hier gezamenlijk werken”, reageert Peter.

“Inspraak van eindgebruikers is cruciaal”

De OR-kamer

In Zwolle weten ze hoe belangrijk communicatie is in dit soort trajecten. Stef: “Ik denk ook dat we op verschillende niveaus duidelijk hebben gemaakt wat we gingen doen, wie waar verantwoordelijk voor was en hoe de projectorganisatie er precies uit ging zien. Ook hebben we de medewerkers actief betrokken bij het opstellen van de functionaliteiten, het ontwikkelen en testen.” Peter: “Inspraak van eindgebruikers is inderdaad cruciaal. Misschien is het ook geen toeval dat de clean-room waarin het ontwikkelteam aan het bouwen en testen sloeg, normaal gesproken de OR-kamer is. Een plek ook waar het vaak druk is en nieuwsgierigen regelmatig langskomen om op de hoogte te blijven van de ontwikkelingen.”

Prince2 & DSDM

Een ander punt waar Peter over te spreken is, is de projectaanpak vanuit Geodan. Peter: “Projectmanagement wordt uitgevoerd conform Prince2. Een zeer businessgerichte aanpak die controle biedt in veranderende omgevingen. Een werkwijze ook die uitgaat van een gemeenschappelijke aanpak van opdrachtgever en opdrachtnemer.” De functionaliteiten die Stef en zijn team in Zwolle aan het ontwikkelen zijn, worden uitgevoerd volgens de systeemontwikkeltechniek Dynamic System Development Method (DSDM). Stef legt uit: “De focus ligt op snelle oplevering van (deel)producten en ook hier is een actieve gebruikersbetrokkenheid verplicht. Verder zijn alle wijzigingen tijdens de ontwikkeling terug te draaien en is het testen geïntegreerd in het proces.” De uiteindelijk op te nemen functionaliteiten worden bepaald met behulp van een prioriteitenlijst conform MoSCoW (Must have, Should have, Could have en Would have). Stef: “Dit model stelt prioriteiten gegeven de beschikbare hoeveelheid tijd en budget. Ook dat geeft duidelijkheid en de mogelijkheid om in de toekomst binnen de bestaande structuur eventuele aanpassingen of uitbreidingen aan te brengen”, aldus Peter, die vindt dat opdrachtgever en opdrachtnemer over heel veel zaken hetzelfde denken. “Een heel prettige gedachte. Net als de wetenschap dat we straks over een moderne geo-informatievoorziening beschikken die niet alleen op een logische manier in onze werkprocessen verweven is, maar ook gemakkelijk tien jaar meekan.”

Het moderne stadskantoor aan het Lübeckplein, waar de gemeente Zwolle o.a. haar geo-informatie beheert.

“In het gouden uur worden de meeste fouten gemaakt”

Voor de rampenbestrijding in Nederland is in 2006 een grote stap voorwaarts gezet binnen de geo-informatie. Met het project GDI Rampenbestrijding & Crisisbeheersing is een speciaal geoportaal ontwikkeld voor de departementen. Daarnaast vinden er initiatieven plaats in de veiligheidsregio Gelderland-Midden. Maar hoe zit het met de afstemming onderling? Geodanners Erik van Borkulo (Consultant Openbare Orde en Veiligheid) en Vera Bánki (Business Development Manager IT) leggen twee deskundigen enkele stellingen voor.

Geo-informatie is onvoldoende op orde binnen de rampenbestrijding.

Paul Hanraets: “Er is ruim voldoende geo-informatie, maar deze is niet altijd goed beschikbaar en wordt niet altijd gedoseerd verstrekt. Voor een juiste beeldvorming is metabehoor nodig, waarbij voortdurend moet worden gecontroleerd hoe nauwkeurig en actueel de informatie is.”

Wim Krabbenborg: “Daar sluit ik mij bij aan. Door bestanden niet te onderhouden, is beschikbare informatie vaak niet correct en kun je bestanden ook niet koppelen. Er ligt vooral bij de gemeenten een taak om beter hun huiswerk te doen om de informatie op orde te brengen en deze beschikbaar te maken.”

Geo-informatie kan bijdragen aan het terugdringen van het aantal slachtoffers en het verkleinen van schade bij rampen.

Wim Krabbenborg: “Binnen de rampenbestrijding geldt: ‘In het eerste, zogeheten gouden uur worden de meeste fouten gemaakt’. Denk aan de Hercules-ramp, waarbij de hulpdiensten lange tijd niet wisten dat er mensen in het vliegtuig zaten. Met geo-informatie is het net zo. Die moet direct beschikbaar zijn, toegankelijk, correct en bruikbaar. De kracht van goede geo-informatie is de visualisatie van het gebied. Eén beeld zegt meer dan duizend woorden.”

Paul Hanraets: “Klopt helemaal. Je kunt pas tot goede besluitvorming komen als je honderd procent kunt vertrouwen op je beeldvorming. In de hectiek van de eerste fase na een melding moeten hulpverleners niet allerlei teksten hoeven lezen. Daar is geen tijd voor en bovendien liggen vergissingen op de loer. Hulpdiensten moeten kunnen vertrouwen op correcte geo-informatie, waarbij zij diverse kaartlagen over elkaar kunnen leggen voor het totaalbeeld.”

Zowel op nationaal als op regionaal niveau vinden vele ontwikkelingen plaats op het gebied van geo-informatie. De overheid is druk bezig dit op elkaar af te stemmen.

Paul Hanraets: “Dat is juist. Hiervoor is bijvoorbeeld het GI-beraad in het leven geroepen met de taak strategische aanbevelingen te doen op het gebied van geo-informatie, aan de minister van VROM, overige ministers en overheidsorganen. Een goed voorbeeld is het project GDI Rampenbestrijding & Crisismanagement. We streven naar standaardisatie, het ontsluiten van gegevens en toegankelijkheid voor iedereen, ook op regionaal niveau.”

“Je kunt pas tot goede besluitvorming komen als je honderd procent kunt vertrouwen op beeldvorming”

Wim Krabbenborg: “Ik zeg weleens: ieder heeft zijn eigen speeltje. Dit geldt bijvoorbeeld voor de aanschaf van mobiele datacommunicatie door de hulpverleningsdiensten. Iedereen maakt daarin zijn eigen keus. Maar ook met de landelijke uitrol van het GMS (Gemeenschappelijk Meldkamer Systeem) is er geen sprake van eenvormigheid. In Nederland zijn maar liefst 75 verschillend ‘gevulde’ GMS-en in gebruik. Het systeem Octopus vormt wat dat betreft voor het ambulancevervoer een welkome aanvulling voor rampenbestrijding. Met deze op maat gesneden tool wordt door het invullen van de postcode direct zichtbaar hoeveel ambulances binnen een bepaalde straal rond het rampgebied beschikbaar zijn. Dat is geo-informatie op zijn best!”

De Platformdeelnemers

Wim Krabbenborg, tot eind vorig jaar Hoofd Meldkamer Politie-regio Gelderland-Midden, tegenwoordig zelfstandig adviseur.

Paul Hanraets, Programmadirecteur Geo-informatie op het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Vera Bánki, Business Development Manager IT voor de Openbare Orde en Veiligheidssector.

Erik van Borkulo, Consultant Openbare Orde en Veiligheidssector.

De huidige standaarden binnen de geo-informatie zijn niet toereikend binnen de rampenbestrijding.

Wim Krabbenborg: “De geo-informatie is wel toereikend, maar er is nog lang geen sprake van één standaard. Met de Algemene Doorlichting Rampenbestrijding worden ook de veiligheidsregio's zich ervan bewust dat zij hun zaken vaak niet voldoende hebben geregeld. Wel is er beslist een positieve tendens om het meer samen te gaan doen.”

Paul Hanraets: “Mee eens. Vaak is de wil er wel, maar als je net een systeem hebt geïmplementeerd, schrijf je dat niet snel even af. Bij alle commandanten die ik spreek, bestaat veel animo voor geo-informatie. Centraal regelen is de wens, maar soms kan het niet anders dan decentraal. Dat moet niet leiden tot een of-of-situatie maar een en-en-situatie. Dansen doe je immers met z'n tweeën. Je hebt daarbij wel een ICT-plan nodig met een vast kader en regie.”

Geodan bestaat uit ongeveer 100 medewerkers. Professionals die verschillende teams vormen. Maar wat doen al die teams en wat beweegt de teamleden om telkens weer met innovatieve oplossingen voor complexe vraagstukken te komen? Sandra van de Ven en Charlotte Heida vormen het team achter de interne en externe communicatie van Geodan.

Charlotte Heida (links) en Sandra van de Ven.

PR & Communicatie

Er valt altijd wat te communiceren. Drukke baan?

Sandra: "We onderhouden de website van Geodan, organiseren beurzen en beursdeelname, we plaatsen advertenties, verzorgen de communicatiemiddelen voor onze buitenlandse vestigingen, bewaken de huisstijl en zijn het hele jaar bezig met de productie van de Geodata. Druk en afwisselend!"

Waarop heb je de laatste keer gegoogled?

Charlotte: "Geodan sponsort waterskiër Linda van de Crommert en we wilden een wetsuit laten bedrukken met het Geodanlogo. Via Google zijn we op zoek gegaan naar een geschikte drukker, maar er was niemand te vinden die het aandurfde. Bij het bedrukken van een wetsuit kan een drukker namelijk niet garanderen dat het pak waterdicht blijft. Gelukkig konden de andere spullen wel bedrukt worden. En... Linda is afgelopen juli Nederlands kampioen geworden!"

Is het een beetje interessant, al die geo-gerelateerde onderwerpen?

Sandra: "Jazeker! Geo-informatie is een wereld op zich. Wil je pr en communicatie goed uit de verf laten komen, dan is verdieping in het vakgebied waar je dat voor doet een must. Als leek sta je denk ik nooit stil bij wat er allemaal komt kijken om een geo-informatiesysteem te realiseren."

En wat doen jullie buiten kantoor tijden?

Sandra: "Ik ben fanatiek wandelaar. Vorig voorjaar ben ik begonnen aan het Trekvogelpad, een langeafstandswandeling van 380 kilometer tussen Bergen aan Zee en Enschede. In één weekend leg ik zo'n 40 à 50 kilometer af."

Charlotte: "In de zomermaanden is dat absoluut beachvolleybal. Daarmee haal ik ook geld op voor het goede doel. Geodan steunt dit initiatief, dat maakt het extra bijzonder. Kijk maar eens op www.sportenvoorhetgoededoel.nl."

Agenda

Inschrijfcursussen

Introductie MapInfo Professional

Data: 10 - 11 oktober en
21 - 22 november 2007

Introductie cursus GIS

Datum: 18 oktober 2007

Oracle Spatial

Data: 31 oktober en 1 november 2007

Introductie ArcView 9

Data: 7 - 8 november 2007

Evenementen

Geodan organiseert en/of is aanwezig tijdens de volgende evenementen:

Nationale debatcyclus Water, aarde en samenleven 2007

Data: 13 en 20 september 2007

GIS conferentie

Data: 19 - 20 september 2007

Conference Geo-ICT and Location Based Science

Data: 25 - 26 september 2007

Trenddag Kiwa Waterresearch Kennismanagement

Datum: 4 oktober 2007

Netwerkdag van IDSw en Het Waterschapshuis

Datum: 11 oktober 2007

Debatcyclus Rampenbestrijding en Crisisbeheersing (slot)

Datum: 8 november 2007

GIN congres

Data: 21 - 23 november 2007

